

Fransche Kerken, met welke onze Nederlandsche Kerken zich het nauwst verbonden voelden en die op de lijst der uitnoodigingen daarom een eereplaats kregen terstond na den Koning van Engeland, door Koning Lodewijk XIII verhinderd werden naar Dordt te gaan, zelfs met bedreiging van doodstraf, indien ze het rijk verlieten ⁵⁰). Maar al zijn de Fransche Gereformeerde Kerken daardoor verhinderd geworden aan de beslissing te Dordt genomen mee te werken, ze hebben toch op de Synode van Alais 1620 gehouden haar volle instemming met de Canones van Dordt uitgesproken en zelfs de onderteekening dier Canones voor de Fransche predikanten verplichtend gesteld. Van minder beteekenis was, dat ook de Keurvorst van Brandenburg melden moest, dat een der door hem afgevaardigde theologen krank was geworden en daarom beide niet komen zouden.

Maar al heeft de Synode van Dordt officieel den naam van Nationale Synode behouden en al zijn niet alle Gereformeerde Kerken er vertegenwoordigd geweest, toch kon over haar internationaal karakter wel geen oogenblik twijfel bestaan. Het waren niet alleen de Nederlandsche Kerken, maar de afgevaardigden uit schier alle Gereformeerde landen en Kerken, die hier saamgewerkt hebben. En het breede standpunt, dat onze Gereformeerde Kerken daarbij innamen, blijkt wel het duidelijkste daaruit, dat ook de bisschop der Episcopaausche Engelsche Kerk door Koning Jacobus gezonden een plaats en zelfs een eereplaats onder de buitenlandsche Theologen kreeg. In zekeren zin kan daarom de Dordtsche Synode terecht de eenige oecumenische Synode genoemd worden, die onze Gereformeerde Kerken hebben gekend. En ze is niet alleen het hoogtepunt in onze vaderlandsche geschiedenis geweest, maar ze heeft een wereldhistorische beteekenis gehad voor heel de Gereformeerde Kerk. Wanneer Merle d'Aubigné zegt: *Quand est ce que l'Eglise de Hollande a été triomphante, glorieuse? quand a-t-elle marché à la tête de toutes les Eglises de la Chrétienté? C'est lorsqu'il lui fut donné de porter dans les murs de Dordrecht le plus complet, le plus magnifique témoignage, qu'il est jamais été permis aux hommes de rendre à la grâce de Jésus-Christ*, dan mag toch nooit vergeten worden dat dit resultaat alleen daardoor is bereikt, dat hier alle Gereformeerde Kerken hebben saamgewerkt om tegenover het ingeslopen Pelagianisme dit getuigenis aan